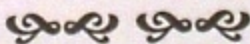

ספר
קדוש ונורא
שמו

מאמרים עמוקים בענייני:
חדש אלול, ראש-השנה, עשרת ימי תשובה
ויום הכיפורים.
מיוסדים על דברי רבותינו

מאת
יצחק פינחס בן לא"א ר' יהודה שליט"א גולדוסר

תשס"א
בני-ברק

תוכן המאמרים

א	ימי רצון (אלול)	ימי רצון (אלול)
ב	אלול - אחרית שהיא ראשית :	אלול - אחרית שהיא ראשית :
ג	צעדים ראשונים במסילת ישרים :	צעדים ראשונים במסילת ישרים :
ד	הדעת והרצון - מהות הבחירה :	הדעת והרצון - מהות הבחירה :
ה	ידיעת המח וידיעת הלב :	ידיעת המח וידיעת הלב :
ו	יצר-הרע - תאוות, מידות-רעות ורוח טומאה :	יצר-הרע - תאוות, מידות-רעות ורוח טומאה :
ז	שבעה שמות יש לו ליצר-הרע :	שבעה שמות יש לו ליצר-הרע :
ח	מצוה ועבירה - משמעויות :	מצוה ועבירה - משמעויות :
ט	היאך היא הדרך לאהבתו ויראתו :	היאך היא הדרך לאהבתו ויראתו :
י	הוכח תוכיח את עצמך :	הוכח תוכיח את עצמך :
יא	המחמיר תבוא עליו ברכה :	המחמיר תבוא עליו ברכה :
יב	מעלת ה"לשמה" :	מעלת ה"לשמה" :
יג	תכלה שנה וקללותיה :	תכלה שנה וקללותיה :
יד	ערב ראש השנה :	ערב ראש השנה :
טו	"ראשי" השנה :	"ראשי" השנה :
טז	ליל התקדש יום הדין :	ליל התקדש יום הדין :
יז	הקביה נוטל שוחד בעולם הזה :	הקביה נוטל שוחד בעולם הזה :
יח	בריה כל באי עולם עוברים לפניו כבני מרון :	בריה כל באי עולם עוברים לפניו כבני מרון :
יט	משפטיך תהום רבה :	משפטיך תהום רבה :
כ	צדיקים ורשעים נחתמים אלתר לחיים ולמיתח :	צדיקים ורשעים נחתמים אלתר לחיים ולמיתח :
כא	רמבי"ם פרק ג' מהלכות תשובה הלכה ג' וד' :	רמבי"ם פרק ג' מהלכות תשובה הלכה ג' וד' :
כב	יום הדין ברחמים ויום רחמים בדין :	יום הדין ברחמים ויום רחמים בדין :
כג	חטאי הלשון - משמעויות ליום הדין :	חטאי הלשון - משמעויות ליום הדין :
כד	בראש השנה באים לדין ישראל ואומות העולם :	בראש השנה באים לדין ישראל ואומות העולם :
כה	אמר לפני מלכויות כדי שתמליכוני עליכם :	אמר לפני מלכויות כדי שתמליכוני עליכם :
כו	אני ה' אלוהיכם - זו מלכות :	אני ה' אלוהיכם - זו מלכות :
כז	ואל תעצבו כי חדות ה' היא מעוזכם :	ואל תעצבו כי חדות ה' היא מעוזכם :
כח	ותקעתם תרועה - תרועה יתקעו :	ותקעתם תרועה - תרועה יתקעו :
כט	אמר לפני מלכויות וזכרונו, ובמה! בשופר! :	אמר לפני מלכויות וזכרונו, ובמה! בשופר! :
ל	עורז ישנים משנתכם :	עורז ישנים משנתכם :
לא	ועקדת יצחק היום לזרע תזכור :	ועקדת יצחק היום לזרע תזכור :
לב	למה תוקעין בשופר של איל :	למה תוקעין בשופר של איל :
לג	אשרי העם יודעי תרועה :	אשרי העם יודעי תרועה :
לד	תרועה - מהפכת דין לרחמים :	תרועה - מהפכת דין לרחמים :
לה	עקדת יצחק ועקדת אברהם :	עקדת יצחק ועקדת אברהם :

במה"כ משה רבנו מבקש להמחות גם מן הספר של הצדיקים וגם מן הכתיבה לחיים של הצדיקים. וכינו בזה לקרב את הדרש את הפשט.

מאמר כ"א

רמב"ם פרק ג' מהלכות תשובה הלכה ג' וד'

הכשם ששוקלים זכויות אדם ועוונותיו בשעת מיתתו כך בכל שנה ושנה שוקלים עוונות כל אחד ואחד מבאי העולם עם זכויותיו כיום טוב של ראש השנה.

הכשם ששוקלים וכו' - לשם מה הדמיון למשקל של שעת המיתה? ואין לפרש שכשם שמשקל הזכיות והעוונות בשעת המיתה הוא לגזר-דין של חיים או מיתה בעוה"ב, כך גם משקל הזכיות והעוונות בר"ה הוא לחיי עוה"ב, כמו שכתבו תוס' ר"ה ט"ז: אי אפשר לומר בו כי שיטת הרמב"ם היא שהמשקל בר"ה הוא לענין חיים או מוות בעולם הזה, כמבואר בדברי כאן הלכה א'. אולי כוונת הרמב"ם היא, שכמו שלענין חיי עוה"ב אין הנידון "מחוקק", ולא "מרא-קמא", אלא הוא צריך לזכות מחדש בכל קורטוב חיים. כמו כן בדין של ר"ה לשנה הבאה עדיין אין בידו מאומה, וצריכים אנו לזכות מחדש בכל ככר לחם. שיטת מים וקמצוץ אוויר; עיין מש"כ בזה במאמר "ותקעתם תרועה - תרועה יתקעו".

שוקלים עוונות כל אחד וכו' עם זכויותיו - לא ידעתי מדוע ה"כנגדו" של העוונות הם הזכויות וכן הוא גם בהלכה א' וב' ברמב"ם. ולכאורה ההיפך של זכויות הם חובות, וההיפך של עוונות הן מצוות וצ"ע.

ובין בדין של "שעת מיתתו", ובין בדין של ר"ה, לא זכיתי להבין מהו הענין של רוב זכויות או רוב עוונות. [ז"ל הרמב"ם בהל' א': "מי שזכויותיו יתירות על עוונותיו - צדיק, ומי שעוונותיו יתירות על זכויותיו - רשע.] בשלמא בשר-דדם הוא מוגבל ומוכרח לעשות חלוקות נשיות, כמו למשל - ההבחנה המקובלת בענין הנחה ממסים בין צעירים לבין קשישים, בין עשירים לבין עניים וכד', כי א"א לבשר ודם לחלק אין-סוף חלוקות. כוונתי, בעצם מן הראוי היה שהקריטריון לזכאות עניים או קשישים יכלול בתוכו הרבה רמות והרבה חלוקות. עד שלכל אדם תהיה מדרגה בפני עצמה, כי בודאי לא הרי פלוני כחרי אלמוני ואין מצבם שווה בדיוק זה לזה. אבל אין ביכולת בשר ודם (אפילו בעידן המחשבים)